

จาก..แผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ถึง

แนวทางการวิจัยของ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

กับการเป็น

“มหาวิทยาลัยเพื่อชุมชน”

สถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

แผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ พ.ศ. 2566 - 2570

ในปัจจุบัน สถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สอวช.) สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สกสว.) คณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) และคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กสว.) ร่วมกันกำหนดกรอบแนวคิดและแนวทางนโยบายด้านการเรียน การสอนและการวิจัยภายใต้กรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2566 – 2570 และแผนด้าน ววน. (วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม) ของประเทศ พ.ศ. 2566 – 2570 ตามแผนแม่บทฯ แผนการปฏิรูปประเทศและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) โดยมีวิสัยทัศน์...

“สานพลังการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมไทย พลิกโฉมให้ประเทศมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว และยั่งยืน ยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้วยเศรษฐกิจสร้างคุณค่า และพร้อมก้าวสู่อนาคต”

แผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ พ.ศ. 2566 – 2570 จัดทำขึ้นโดยใช้แนวทางตามกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2566 – 2570 กำหนดและกำกับทิศทางในการพัฒนาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมให้สอดคล้องกับเป้าหมายของการพัฒนาประเทศ ให้มีความสำคัญกับการนำวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นกลไกสำคัญที่ขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน และมีศักยภาพเพียงพอในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง พร้อมรองรับความท้าทายใหม่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ มุ่งเน้นให้คนไทยมีสมรรถนะและทักษะสูง เพียงพอในการพลิกโฉมประเทศให้ยกระดับความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจและการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน เศรษฐกิจไทยมีความสามารถในการแข่งขันด้วยเศรษฐกิจสร้างคุณค่าและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เพิ่มความมั่นคงของเศรษฐกิจฐานราก และพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน พร้อมสู่อนาคต ปรับตัวได้ทันต่อพลวัตการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยมีหลักการเชิงนโยบายและจุดมุ่งเน้นของนโยบาย (High-priority Policy) เกิดเป็น 4 ประเด็นยุทธศาสตร์ ด้วยกัน

ที่มา: แผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ พ.ศ. 2566 - 2570

ยุทธศาสตร์ของแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ พ.ศ. 2566 - 2570

- ยุทธศาสตร์ที่ 1** การพัฒนาเศรษฐกิจไทยด้วยเศรษฐกิจสร้างคุณค่า และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ให้มีความสามารถในการแข่งขัน และพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน พร้อมสู่อนาคตโดยใช้วิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม
- ยุทธศาสตร์ที่ 2** การยกระดับสังคมและสิ่งแวดล้อมให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน สามารถแก้ไขปัญหาท้าทาย และปรับตัวได้ทันต่อพลวัตการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยใช้วิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม
- ยุทธศาสตร์ที่ 3** การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและนวัตกรรมระดับขั้นแนวหน้าที่ก้าวหน้าล้ำยุค เพื่อสร้างโอกาสใหม่และความพร้อมของประเทศในอนาคต
- ยุทธศาสตร์ที่ 4** การพัฒนากำลังคนและสถาบันด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้เป็นฐานการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศแบบก้าวกระโดดและอย่างยั่งยืน โดยใช้วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

บทบาทสำคัญของหน่วยงานการศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีความสำคัญต่อการดำเนินการในทุกๆ ยุทธศาสตร์ เพราะมหาวิทยาลัยเป็นแหล่งของบุคลากรและองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เกิดจากการวิจัย การสร้าง และพัฒนานวัตกรรม เป็นแหล่งกำลังคนให้มีการพัฒนาสมรรถนะ ทักษะ ที่สูงขึ้น เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการ

แข่งขันของประเทศด้านเศรษฐกิจอย่างก้าวกระโดด พัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ให้ได้รับการยอมรับในระดับสากล ปรับตัวให้ทันกับพลวัตการเปลี่ยนแปลงของโลก

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกา เล่ม 114 ตอนที่ 16 ก ราชกิจจานุเบกษา หน้า 9 เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2540 เพื่อตอบสนองภารกิจหลักของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในการเป็นหน่วยงานสนับสนุนให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยรามคำแหงสร้างงานวิจัยเพื่อหาคำตอบความรู้ นำมาใช้ในการเรียนการสอน และส่งเสริมการพัฒนางานวิชาการของประเทศ ในช่วงเวลาที่ผ่านมา ดำเนินการบริหารงานวิจัยโดยคำนึงถึงเป้าหมายของการวิจัยของประเทศมาโดยตลอด ซึ่งในปัจจุบัน อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม นโยบายด้านการวิจัยอยู่ในการดูแลของ สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สอวช.) สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สกสว.) คณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) และคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กสว.) ได้ร่วมกันกำหนดกรอบแนวคิดและแนวทางนโยบายด้านการเรียนการสอนและการวิจัยภายใต้กรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2566 – 2570 และแผนด้านววน. (วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม) ของประเทศ พ.ศ. 2566 – 2570 ตามแผนแม่บทฯ แผนการปฏิรูปประเทศและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)

ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลดังที่กล่าวมาแล้ว สถาบันวิจัยและพัฒนา ได้มีการปรับเปลี่ยนและพัฒนายุทธศาสตร์ กลยุทธ์ รวมถึงแผนในการดำเนินงานวิจัยของมหาวิทยาลัยไปตามนโยบายการวิจัยของชาติอยู่ตลอดเวลา ซึ่งทำให้สามารถช่วยชี้แนะแนวทางของงานวิจัยให้กับบุคลากร ให้ไปในทิศทางเดียวกันทั้งระบบ แต่ในขณะเดียวกัน ก็ไม่ทิ้งอัตลักษณ์ที่เป็นลักษณะเฉพาะและจุดเด่นของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในช่วงเวลาที่ผ่านมามีความสำคัญกับประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศมาโดยตลอด เพราะมหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นหน่วยงานการศึกษาที่มีหน้าที่โดยตรงในการผลิตกำลังคนที่มีสมรรถนะ ทักษะ ต่าง ๆ เพื่อเป็นฐานต้นทุนมนุษย์ ในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ ทั้งในเชิงคุณภาพ และโดยเฉพาะในเชิงปริมาณ เพราะมีเยาวชน และประชาชนจำนวนมากเป็นทั้งศิษย์เก่าศิษย์ปัจจุบัน และที่กำลังจะก้าวเข้ามาในขอบข่ายการศึกษาของมหาวิทยาลัยรามคำแหง สถาบันวิจัยจึงมีการปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์การวิจัย รวมถึงแผนกลยุทธ์การวิจัย ในเชิงรุกโดยการร่างยุทธศาสตร์และแผนกลยุทธ์การวิจัยของมหาวิทยาลัยรามคำแหง (พ.ศ. 2566 – 2570) ในรูปแบบของ OKR (O = Objective, KR = Key Result) เตรียมไว้ รองรับการทำวิจัยของบุคลากรมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ นโยบาย จุดมุ่งเน้น และวิสัยทัศน์ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งทำให้งานวิจัยที่เกิดขึ้นของมหาวิทยาลัยรามคำแหง สามารถตอบสนองนโยบายดังกล่าวได้ และในขณะเดียวกันก็ยังสามารถรักษาอัตลักษณ์ และจุดเด่นของการเป็นมหาวิทยาลัยรามคำแหงไว้ได้

ประเภทการจัดสรรงบประมาณของกองทุนส่งเสริม ววน.

ตามพระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) มีหน้าที่ในการจัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) จัดทำกรอบวงเงินงบประมาณด้าน ววน. หลักเกณฑ์การจัดทำคำขอและการจัดสรรงบประมาณ รวมถึงการกลั่นกรองคำขอของงบประมาณในระบบวิจัยและนวัตกรรมให้สอดคล้องกับแผนด้าน ววน. และจัดทำคำขอของงบประมาณของกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กองทุนส่งเสริม ววน.) โดยการสนับสนุนงบประมาณของกองทุนส่งเสริม ววน. ที่หน่วยงานสามารถเสนอขอของงบประมาณ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลัก ได้แก่

1. งบประมาณด้านการวิจัยและนวัตกรรม ประกอบด้วย

1.1 งบประมาณการวิจัยและนวัตกรรม เป็นงบประมาณที่เริ่มต้นตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ประกอบด้วย 2 ประเภทหลัก คือ

- **ทุนสนับสนุนงานมูลฐาน หรือ Fundamental Fund (FF)** เป็นงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานมูลฐานของสถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานในระบบ ววน. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการพัฒนา ววน. ให้มีความเข้มแข็ง สอดคล้องกับพันธกิจของหน่วยงานและตอบเป้าหมายของประเทศนำไปสู่การพัฒนาบุคลากร และโครงสร้างพื้นฐาน การบริหารจัดการงานวิจัยและนวัตกรรมที่มีธรรมาภิบาล และเกิดการทำงานแบบบูรณาการและเป็นเอกภาพ
- **ทุนสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ หรือ Strategic Fund (SF)** เป็นงบประมาณสำหรับแผนงานหรือโครงการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี หรือโครงการวิจัยและ นวัตกรรม เพื่อดำเนินการตามนโยบายระดับชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์การวิจัยและนวัตกรรม ยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรม และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมหรือประเด็นเร่งด่วนตามนโยบายรัฐบาล รวมทั้งประเด็นที่เกิดจากความต้องการของผู้ใช้โดยตรงซึ่งสร้างผลกระทบในวงกว้างการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ จะดำเนินการผ่านหน่วยบริหารและจัดการทุน หรือ Program Management Unit (PMU) 9 หน่วยงาน

1.2 งบประมาณการนำงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ (Research Utilization, RU) เป็นงบประมาณเพื่อใช้ในการขับเคลื่อนพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2564 ผ่านหน่วยบริหารและจัดการทุน (PMU) โดยมีกรอบแนวทางการดำเนินงาน 3 ด้านคือ

- 1) RU นโยบาย เพื่อให้เกิดการพัฒนา กำหนดหรือปรับปรุงนโยบายที่เป็นลักษณะ Evidence Based และสามารถส่งผลด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมได้อย่างแท้จริง
- 2) RU เศรษฐกิจ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ลดการพึ่งพาเทคโนโลยีจากต่างประเทศ เพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการผลิตสินค้าและการบริการ และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และ

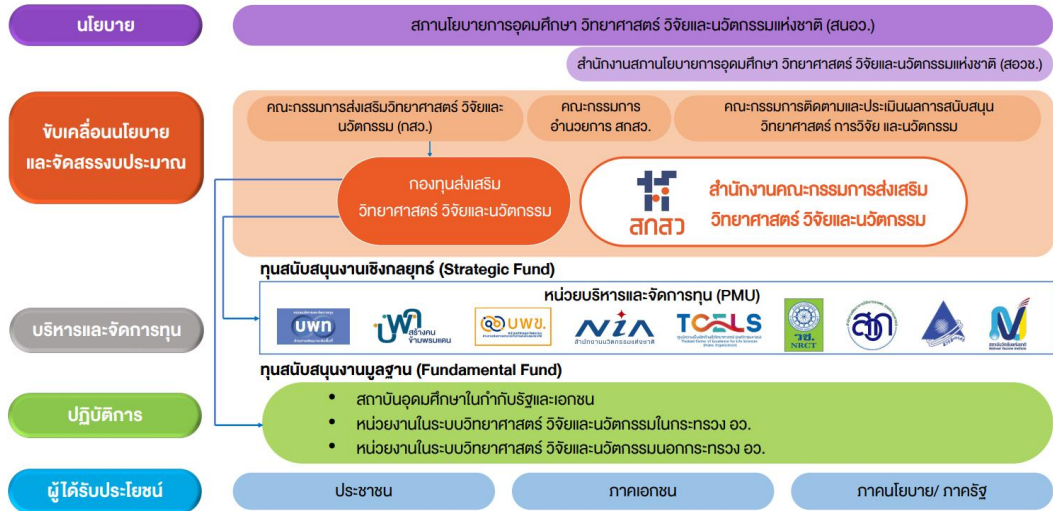
- 3) RU สังคม เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาคน ชุมชน ท้องถิ่น สร้างสังคมที่มีคุณภาพ และ
สิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น หรือนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของชุมชน หรือสังคม ตลอดจนสิ่งแวดล้อม
ได้อย่างยั่งยืน

2. งบประมาณด้านการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Science and Technology Development Fund, ST)

เป็นงบประมาณสำหรับดำเนินกิจการที่เป็นการเพิ่มพูนความรู้และความสามารถทางวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและนวัตกรรม ผ่านกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และวิศวกรรม เพื่อยกระดับความสามารถในการผลิต
และการบริการ ตลอดจนความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ และความเป็นอยู่ของสังคม
โดยรวมถึงการพัฒนาศักยภาพและโครงสร้างพื้นฐาน และการพัฒนาขีดความสามารถในการรับและถ่ายทอด
เทคโนโลยีทั้งภายในและจากต่างประเทศเพื่อการพัฒนา ประเทศในทุกด้าน มี 7 จุดมุ่งเน้น ดังนี้

- I. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและเทคโนโลยีสารสนเทศ (Science & Technology Infrastructure: STI)
- II. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพของประเทศ (National Quality Infrastructure: NQI)
- III. การพัฒนาต่อยอดเทคโนโลยีจากต่างประเทศสำหรับพัฒนาอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ในประเทศ (Technology Localization) รวมถึงการพัฒนาเทคโนโลยีฐาน (Platform Technology)
- IV. การพัฒนาขีดความสามารถในการรับและถ่ายทอดเทคโนโลยี (Technology Absorptive Capabilities) สำหรับการพัฒนาประเทศ รวมถึงการร่วมมือกับบุคคล หรือหน่วยงานในต่างประเทศ
- V. การพัฒนาศักยภาพที่มีความสามารถพิเศษความเชี่ยวชาญ ทักษะและสมรรถนะสูงทางด้าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- VI. การยกระดับการให้บริการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของหน่วยงานซึ่งมีหน้าที่ในการให้บริการ
- VII. การยกระดับความสามารถในการผลิตและการบริการด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

• โครงสร้างระบบวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) (ตั้งแต่ พฤษภาคม 2562)

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สทว.) | 3

9 PMU

ที่ประกอบด้วย 9 หน่วยงาน ได้แก่

ซึ่งแต่ละหน่วยงานจะมีนโยบายและการบริหารจัดการสรรทุนสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม อยู่ภายใต้ทิศทางและยุทธศาสตร์ของแผนด้าน ววน. โดยได้รับงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ (Strategic Fund) จากกองทุนส่งเสริม ววน.

ทุนสนับสนุนงานมูลฐาน หรือ Fundamental Fund (FF)

เป็นงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานมูลฐานของสถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานในระบบ ววน. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการพัฒนา ววน. ให้มีความเข้มแข็ง สอดคล้องกับพันธกิจของหน่วยงาน และตอบเป้าหมายของประเทศนำไปสู่การพัฒนาบุคลากร และโครงสร้างพื้นฐาน การบริหารจัดการงานวิจัยและนวัตกรรมที่มีธรรมาภิบาล และเกิดการดำเนินงานแบบบูรณาการและเป็นเอกภาพ

วัตถุประสงค์ของทุน

1. เพื่อพัฒนาศักยภาพด้าน ววน. ของหน่วยรับงบประมาณให้มีความเข้มแข็งในภาพรวมของประเทศ
2. เพื่อสนับสนุนงานมูลฐาน (FF) ที่ครอบคลุมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ ววน. ตามวัตถุประสงค์ของกองทุนส่งเสริม ววน. **สอดคล้องกับพันธกิจของหน่วยงาน**และตอบเป้าหมายของประเทศ

ทุนสนับสนุนงานมูลฐาน หรือ Fundamental Fund (FF) ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ในอนาคตช่วงเวลาถัดจากนี้ไป มหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งมีทั้งบุคลากรที่เป็นอาจารย์และนักวิจัยที่มีความรู้ความสามารถที่หลากหลายจำนวนไม่น้อย หากได้มีการ “**ปฏิรูประบบวิจัย**” โดยมี Flagships ที่ชัดเจน นั่นก็คือ การเป็น “**มหาวิทยาลัยตลาดวิชา**” ซึ่งหมายถึงการที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นมหาวิทยาลัยของปวงชน สามารถให้บริการกับประชากรส่วนใหญ่ของประเทศที่ยังขาดโอกาสในเรื่องของเงินทุน ซึ่งมหาวิทยาลัยก็สามารถตอบโจทย์นี้ได้เป็นอย่างดี คือการมีค่าลงทะเบียนเรียนที่ไม่สูง ทุกคนทุกวัยสามารถเรียนหนังสือ เรียนรู้ได้ตลอดชีวิต แนวทางการทำวิจัยต่อจากนี้ก็น่าจะมุ่งเน้นไปที่นวัตกรรมที่เกี่ยวกับการให้บริการด้านการศึกษาที่ทันสมัย สามารถเข้าถึงได้ง่าย มุ่งเน้นการพัฒนาคู่มือความรู้ที่มีอยู่อย่างมากมายให้กลายเป็นนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายทอดความรู้ให้กับสังคมไทยอย่างไร้ขีดจำกัด

ส่วนในอีกมิติหนึ่ง คือการเป็น “**มหาวิทยาลัยเพื่อชุมชน**” นั้น มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีคณะต่าง ๆ หลากหลายสาขาวิชาที่สามารถใช้องค์ความรู้และผลงานวิจัยในสาขาที่เชี่ยวชาญนั้น ๆ นำไปใช้ประโยชน์โดยการส่งเสริมวิถีชีวิต เศรษฐกิจ กิจกรรม และการดำรงชีวิตของชาวบ้าน ชาวชุมชน โดยเริ่มต้นจากพื้นที่ ๆ มีสาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติเป็นลำดับเริ่มต้น และขยายผลขยายพื้นที่ออกไปตามชุมชน ต่าง ๆ ใกล้เคียง ซึ่งสถาบันวิจัยและพัฒนา จะเข้าไปมีส่วนส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเหล่านั้นโดยมีความต้องการของประชาชนในพื้นที่เป็นโจทย์หลัก

แผนการปฏิรูปประเทศและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 – 2570

กรอบแนวคิดและแนวทางนโยบายด้านการเรียนการสอนและการวิจัยภายใต้กรอบนโยบาย
และยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2566 – 2570

แผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ของประเทศ (ววน.) พ.ศ. 2566 – 2570

พันธกิจของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

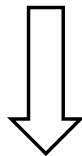
- การจัดการศึกษา
- การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม
- การบริการวิชาการแก่สังคม
- การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม
- การบริหารจัดการตามอำนาจและหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด

**สถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยรามคำแหง**

ยุทธศาสตร์การวิจัย
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2566 – 2570

ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม

**มหาวิทยาลัยตลาดวิชา
มหาวิทยาลัยเพื่อชุมชน**

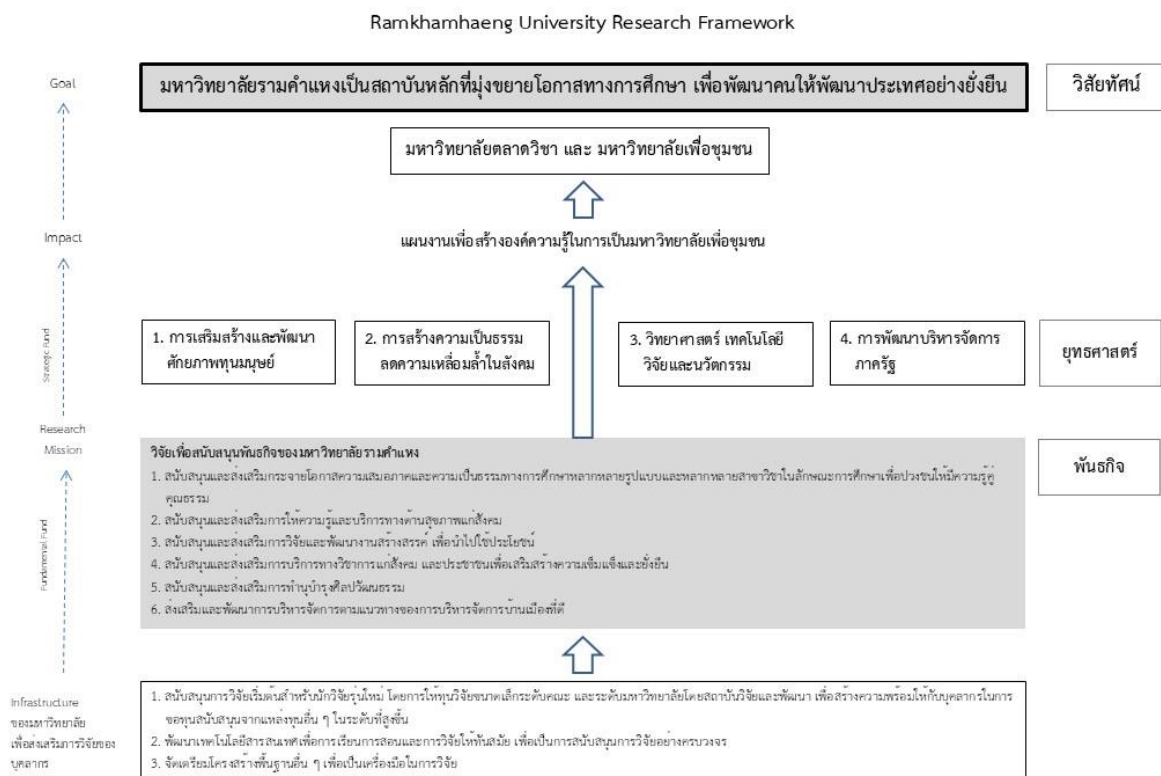
จากพันธกิจของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีความเด่นชัดในเรื่องการเผยแพร่และกระจายการศึกษาให้
ออกไปสู่สังคม ชุมชนและท้องถิ่น เพื่อทุกภาคส่วนจะได้นำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาสังคมในมิติต่าง ๆ รวมถึงการ
เสริมสร้างเศรษฐกิจฐานราก ซึ่งเป็นที่มาของนักศึกษาส่วนใหญ่ของมหาวิทยาลัยกระจายอยู่ตามพื้นที่ต่าง ๆ ทั่ว
ประเทศ สถาบันวิจัยและพัฒนาในฐานะที่กำกับดูแลนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยของหน่วยงาน ซึ่งเป็นส่วนช่วย
เสริมให้การกระจายศึกษามีประสิทธิภาพ เข้มแข็งยิ่งขึ้น ยังเป็นการตอบโจทย์เป้าหมายของประเทศนำไปสู่การ
พัฒนาบุคลากร ตามยุทธศาสตร์ของแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ พ.ศ. 2566 – 2570
มุ่งเน้นสร้างแผนงานที่ตอบโจทย์วิจัยที่มาจากสังคม ชุมชนและท้องถิ่น โดยเฉพาะจังหวัดที่มีสาขาวิทยบริการเฉลิม
พระเกียรติตั้งอยู่ทั่วทุกภูมิภาค

แผนงานของมหาวิทยาลัยรามคำแหงภายใต้ทุนสนับสนุนงานมูลฐาน Fundamental Fund (FF)

แผนงานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ในการเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อชุมชน (Research Plan for Knowledge of Being Community University) (พ.ศ. 2569 – 2571)

มหาวิทยาลัยรามคำแหงมีศักยภาพในการกระจายโอกาส สร้างความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา มีนโยบายการส่งเสริมการศึกษาด้วยตนเองและต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถเข้าถึงประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศในทุกสาขาอาชีพ กรอบแนวคิดของ “แผนงานเพื่อสร้างองค์ความรู้ในการเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อชุมชน” จึงมุ่งเน้นการสร้างองค์ความรู้ในการส่งเสริมการศึกษา การเรียนการสอน และการนำองค์ความรู้ดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในการมีส่วนกำหนดนโยบายสาธารณะต่าง ๆ ที่มีผลต่อระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประชาชนชาวไทย แนวทางต่าง ๆ ของแผนงานจึงมีฐานความคิดจากทรัพยากรบุคคลที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยเป็นพื้นฐาน และพัฒนาต่อยอดไปสู่ภาคส่วนต่าง ๆ ของประเทศ เพื่อให้บรรลุพันธกิจของมหาวิทยาลัย

กรอบแนวคิด/แนวทางการดำเนินงาน (Framework/Approach)

ขอบเขตของแผนงาน

1. แสวงหาองค์ความรู้ใหม่เพื่อการขับเคลื่อนนโยบายเศรษฐกิจฐานรากของชุมชน สังคม และของประเทศ
2. สร้างเสริมแนวทางการเรียนการสอน พัฒนาทรัพยากรบุคคล โดยเฉพาะบัณฑิตของมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่ไปประกอบอาชีพในภาคส่วนต่าง ๆ ของประเทศ
3. พัฒนาองค์ความรู้เพื่อการผสมผสานแนวคิดใหม่และวัฒนธรรมดั้งเดิมที่มีคุณค่า

เป้าหมายสุดท้ายเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานของแผนงาน

1. ได้องค์ความรู้ใหม่เพื่อขับเคลื่อนนโยบายทางเศรษฐกิจฐานรากของชุมชน สังคม และของประเทศไทยไปด้วยความรู้ และการพัฒนานวัตกรรม
2. ได้แนวและต่อยอดพัฒนาการเรียนการสอน ทางพัฒนาทรัพยากรบุคคล โดยเฉพาะบัณฑิตของมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่ไปประกอบอาชีพในภาคส่วนต่าง ๆ ของประเทศ
3. ได้แนวคิดแห่งการผสมผสานระหว่างนวัตกรรมใหม่ ๆ และวัฒนธรรมดั้งเดิมที่มีคุณค่า เพื่อสังคมใหม่ที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัดความสำเร็จเมื่อสิ้นสุดแผนงาน

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนผลผลิตของโครงการ ซึ่งในแต่ละโครงการจะได้ผลผลิตในรูปแบบต่าง ๆ เช่น จำนวนแนวคิดเชิงนโยบายสาธารณะต่อเศรษฐกิจฐานรากของชุมชนและสังคม จำนวนบทความ ฐานข้อมูล เครือข่าย จำนวนทรัพยากรบุคคลที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศตามสายงาน

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ผลลัพธ์ และผลกระทบอันเนื่องมาจากผลผลิตของแต่ละโครงการ ที่ได้นำไปต่อยอดพัฒนา ได้แก่ แนวคิดเชิงนโยบายสาธารณะต่อเศรษฐกิจฐานรากของชุมชนและสังคม ข้อมูลและองค์ความรู้ถูกใช้งานในการกำหนดนโยบายสาธารณะ ทั้งในระดับมหาวิทยาลัย เศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย คุณภาพชีวิตของบุคลากรในสายงานอาชีพ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนท้องถิ่น แนวทางผสมผสานนวัตกรรมใหม่ ๆ และวัฒนธรรมต่าง ๆ ของไทยที่มีคุณค่า คุณภาพของงานด้านการศึกษา รวมถึงแนวทางการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน

ผลลัพธ์สำคัญ (Key Results) ของยุทธศาสตร์ที่ 2

- ผู้สูงอายุไทยที่สามารถพึ่งตนเองได้และมีศักยภาพ ตามเกณฑ์ที่สำนักงานสถิติแห่งชาติกำหนด มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ
- ประชาชนที่ได้รับบริการจากระบบสุขภาพแบบบูรณาการระดับประเทศและ/หรือพื้นที่ ที่เพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการรับมือกับโรคระบาดระดับชาติ/ โรคอุบัติใหม่ และลดภาระโรคที่สำคัญของประเทศ (National Burden of Disease: BOD) มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ
- คนจนในชุมชนชนบทและเมืองในพื้นที่เป้าหมายมีรายได้เพิ่มขึ้น ด้วยการลดช่องว่างของการเข้าถึงโอกาสด้านการพัฒนาอาชีพ การศึกษาเรียนรู้ และเทคโนโลยีอย่างเท่าเทียมตามแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยการใช้ผลงานวิจัยองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ
- ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (MSME) และองค์กรชุมชนในระบบเศรษฐกิจฐานรากทั้งรายเดิม และรายใหม่ที่มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการพัฒนาและประยุกต์ใช้ผลงานวิจัย องค์ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

แนวทางการดำเนินการงบประมาณรายจ่ายจากรายได้ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง (วิจัยงบรายได้)

ทุนวิจัยงบรายได้ เป็นงบประมาณที่ได้มาจากรายได้ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณตรงกับวัตถุประสงค์ นั่นคือผลที่ได้จากการใช้งบประมาณส่วนนี้ (ที่จัดสรรให้กับบุคลากรของมหาวิทยาลัยรามคำแหง) ในการวิจัย ต้องคำนึงถึงผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบที่มีต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นหลัก ต้องคำนึงถึงพันธกิจของมหาวิทยาลัย มีแนวทางไปในทิศทางเดียวกับทุนสนับสนุนงานมูลฐาน Fundamental Fund (FF) **เพื่อเป็นการเสริมสร้างอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง** และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเป็น **“มหาวิทยาลัยเพื่อชุมชน”** สถาบันวิจัยและพัฒนาจึงกำหนดเป้าประสงค์ และผลสัมฤทธิ์ของการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อการวิจัยไว้ดังนี้

เป้าประสงค์และผลสัมฤทธิ์ (Objectives, O and Key Results, Kr) ของงานวิจัยมหาวิทยาลัยรามคำแหง

- O-1 เพื่อพัฒนารูปแบบและวิธีการเรียนการสอน การกระจายโอกาสทางการศึกษา สร้างปรัชญาความรู้คู่คุณธรรม สร้างและพัฒนาศักยภาพของคน
Kr โครงการวิจัยที่สามารถพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
- O-2 เพื่อสร้างนวัตกรรม องค์ความรู้ งานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์ ทั้งเชิงสาธารณะ สามารถต่อยอดเชิงเศรษฐกิจ หรือสามารถนำไปจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาได้
Kr นวัตกรรมหรือกระบวนการที่เกิดจากการวิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์
- O-3 เพื่อมุ่งเน้นการสร้างแนวคิดที่สามารถนำเสนอเป็นนโยบายสาธารณะหรือข้อเสนอแนะที่มีผลต่อการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ
Kr แนวคิดที่สามารถนำเสนอเป็นนโยบายสาธารณะ หรือข้อเสนอแนะต่อสังคม
- O-4 เพื่อพัฒนางานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ บูรณาการงานวิจัยแบบสหวิทยาการ ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ตามความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นของสาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ
Kr องค์ความรู้ นวัตกรรม หรือผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้จากโครงการวิจัย

แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับทุนสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ หรือ Strategic Fund (SF)

เป็นงบประมาณที่มุ่งเน้นแผนงานหรือโครงการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี หรือโครงการวิจัยและนวัตกรรม เพื่อดำเนินการตามนโยบายระดับชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์การวิจัยและนวัตกรรม ยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรม และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมหรือประเด็นเร่งด่วนตามนโยบายรัฐบาล รวมทั้งประเด็นที่เกิดจากความต้องการของผู้ใช้โดยตรงซึ่ง สร้างผลกระทบในวงกว้าง การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ จะดำเนินการผ่านหน่วยบริหารจัดการทุน หรือ Program Management Unit (PMU) ทั้ง 9 หน่วยงาน

มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีนโยบายสนับสนุนให้คณาจารย์ นักวิจัย หรือกลุ่มวิจัยเฉพาะด้านที่มีศักยภาพ ในการสร้าง **ข้อเสนอแผนงานหรือโครงการที่ต้องใช้งบประมาณสูง มีความเฉพาะเจาะจงด้านวิชาการในสาขาเฉพาะทาง โดยที่ไม่ต้องเป็นไปตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย** เช่น การวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ สิ่งแวดล้อม ให้ดำเนินการยื่นข้อเสนอแผนงานหรือโครงการต่อทุนสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ (SF) ให้มากยิ่งขึ้น โดยมีแนวทางที่เป็นไปตาม 25 แผนงาน (P) ภายใต้แผน ววน. ของประเทศ

25

แผนงาน (P) ภายใต้แผนด้าน ววน. ของประเทศ พ.ศ. 2566-2570

P1

BCG ด้านการแพทย์
และสุขภาพ

P2

BCG ด้านการเกษตร
และอาหาร

P3

BCG ด้านการท่องเที่ยว
และเศรษฐกิจสร้างสรรค์

P4

BCG ด้านพลังงานสะอาด พลังงาน
หมุนเวียน วัสดุชีวภาพ และเคมี
ชีวภาพให้เป็นระบบเศรษฐกิจ
มูลค่าสูง

P5

พัฒนาและประยุกต์
ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ปัญญาประดิษฐ์
อีเลกทรอนิกส์อัจฉริยะ รวมทั้ง
หุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ

P6

พัฒนาระบบโลจิสติกส์
และระบบรางของประเทศให้ทันสมัย
ได้มาตรฐานสากล แข่งขันได้

P7

พัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า
ให้สามารถแข่งขันได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
แบตเตอรี่และชิ้นส่วนสำคัญ
ตลอดจนเทคโนโลยีเกี่ยวข้อง

P8

พัฒนารัฐกิจ
ฐานนวัตกรรม (IDEs)

P9

พัฒนาสังคมสูงวัย
ด้วยวิทยาศาสตร์
วิจัย และนวัตกรรม

P10

ยกระดับความมั่นคงทางสุขภาพ
ของประเทศให้พร้อมรับ
โรคระบาดระดับชาติ
และโรคอุบัติใหม่

P11

จัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ
โดยการเพิ่มโอกาสและยกระดับ
การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

P12

พัฒนาระบบและต้นแบบสำหรับ
สังคมคุณธรรม การแก้ปัญหา
คอร์รัปชัน และการเสริมสร้าง
ธรรมาภิบาล

P13

พัฒนาเมืองน่าอยู่และพื้นที่
ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษที่เชื่อมโยง
กับการพัฒนาชุมชน/ท้องถิ่น
และการกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจ
และสังคมสู่ทุกภูมิภาค

P14

พัฒนาระบบและต้นแบบ
เพื่อสร้างสังคมไทยไร้ความรุนแรง
ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิต
และทรัพย์สิน รวมทั้งสวัสดิภาพ
สาธารณะ

P15

พัฒนาและเร่งแก้ไขปัญหามลพิษ
ทางอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติ
สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
และเป็นสังคมคาร์บอนต่ำ

P16

พัฒนาระบบและต้นแบบ
เพื่อลดความเสี่ยงและผลกระทบ
ที่เกิดจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ
และการเปลี่ยนแปลงสภาพ
ภูมิอากาศ

P17

พัฒนาและประยุกต์ใช้
มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์
และศิลปกรรมศาสตร์ เพื่อส่งเสริม
คุณค่าและความงามของศิลปะ
และวัฒนธรรมให้เป็นทุนสำคัญ
ในการพัฒนาประเทศให้เป็นอารยธรรมที่ยั่งยืน

P18

พัฒนาการวิจัย
ปรับแนวหน้าที่สร้างองค์
ความรู้ใหม่ด้านวิทยาศาสตร์
สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์
และศิลปกรรมศาสตร์

P19

พัฒนาเทคโนโลยี
และนวัตกรรมสำหรับ
อุตสาหกรรมแห่งอนาคต
และบริการแห่งอนาคต

P20

พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
ด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย
และนวัตกรรม และโครงสร้าง
พื้นฐานทางคุณภาพ
ของประเทศ

P21

ยกระดับการผลิตและพัฒนา
บุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา
ทำให้นักวิทยาศาสตร์
รวมถึงนักวิทยาศาสตร์
รอบรู้ทั้งนักวิทยาศาสตร์
และนวัตกรรมที่มีทักษะสูง

P22

พัฒนาและยกระดับ
สถาบันด้านวิทยาศาสตร์
วิจัย และนวัตกรรม
ให้ตอบโจทย์เป้าหมายของประเทศ

P23

พัฒนากาเป็นศูนย์กลาง
ทำสูงคนทักษะสูง
ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
(HUB OF TALENT)
และศูนย์กลางเรียนรู้
(HUB OF KNOWLEDGE)

P24

แก้ไขปัญหา
และตอบสนองภาวะวิกฤติ
เร่งด่วนของประเทศ

P25

พัฒนาคาฉบับแข็ง
และประสิทธิภาพของระบบ
บริหารจัดการ
ด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย
และนวัตกรรม